

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А.С.Макаренка

проф. Ю.О. Лянной

«15» березня 2021 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТЕОРІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

**на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра**

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

«15» березня 2021 р.

Протокол № 7

Суми – 2021

Програма фахового вступного випробування з теорії початкової освіти для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра на другий курс (з нормативним терміном навчання 2р. 10 міс.) за спеціальністю 013 Початкова освіта

Ухвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти
від 25 лютого 2021 р. протокол № 10

Завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти

_____ Н. М. Павлущенко

Голова фахової атестаційної комісії

_____ А. П. Колишкіна

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	9
ЛІТЕРАТУРА.....	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробовування розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Мета фахового вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання на здобуття освітнього рівня «бакалавр» зі спеціальності 013 Початкова освіта.

До програми фахового вступного випробування включено початкові дисципліни: «Математика», «Сучасна українська мова з практикумом», «Основи природознавства» та «Вступ до спеціальності». На основі змісту програм з названих дисциплін визначено орієнтовні питання фахового вступного випробування.

Форма фахового вступного випробовування – усний іспит.

До вступного випробування пропонується 25 білетів. Кожен білет містить 2 питання.

Вступний іспит, як правило проводиться в такій послідовності:

- підготовка відповіді на запитання білету (до 40 хв.);
- відповідь студента (до 10 хв.);
- відповіді на запитання комісії (10 хв.).

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до складання вступного випробування.

До вступного випробування пропонується 50 питань, з яких: 15 – з математики, 15 – з сучасної української мови з практикумом, 15 – з основ природознавства і 5 – зі вступу до спеціальності.

Завдання фахового випробовування:

- виявити рівень теоретичної підготовки вступників з математики, сучасної української мови з практикумом, основ природознавства і зі вступу до спеціальності;
- встановити фактичний рівень підготовки фахівців на основі попередньо отриманого рівня для здобуття ступеня бакалавра за неспорідненою спеціальністю;

- виявити уміння застосовувати теоретичні знання з відповідних навчальних дисциплін в ході усних відповідей;
- виявити фахову придатність особистості вступника до професійної діяльності та продовження навчання з метою здобуття вищої освіти за освітнім рівнем «бакалавр».

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до іспиту, критерії оцінювання.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

МАТЕМАТИКА

1. Поняття про множину. Способи задання множин.
2. Відношення між множинами.
3. Універсальна множина. Діаграми Ейлера-Венна.
4. Переріз множин.
5. Віднімання та доповнення множин.
6. Об'єднання множин.
7. Кортеж.
8. Декартів добуток множин.
9. Поняття відповідності. Способи задання відповідностей.
10. Поняття як форма мислення. Зміст і обсяг понять. Означення математичних понять.
11. Висловлення. Логічні операції над висловленнями.
12. Поняття відношення подільності та його основні властивості.
13. Ознаки подільності чисел у десятковій системі числення.
14. Найбільший спільний дільник і найменше спільне кратне чисел.
15. Способи знаходження найбільшого спільного дільника і найменшого спільного кратного.

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА МОВА З ПРАКТИКУМОМ

1. Класифікація і характеристика голосних звуків.
2. Класифікація і характеристика приголосних звуків.
3. Самостійні частини мови. Лексичне значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
4. Службові частини мови. Лексичне значення, морфологічні ознаки та синтаксична роль.
5. Орфографія. Правила вживання апострофа та м'якого знаку.

6. Орфографія. Правила правопису складних слів. Правила подвоєння приголосних.
7. Морфемна будова слова.
8. Різновиди словосполучень. Типи синтаксичних зв'язків у словосполученнях.
9. Просте речення і його ознаки. Типи простих речень.
10. Головні члени речення та способи вираження їх.
11. Другорядні члени речення та способи вираження їх.
12. Прості ускладнені речення. Розділові знаки в них.
13. Основні типи складних речень. Складносурядні речення.
14. Складнопідрядні речення та їх різновиди.
15. Складні безсполучникові речення, розділові знаки в них.

ОСНОВИ ПРИРОДОЗНАВСТВА

1. Географічна оболонка, межі, структура. Джерела енергії в географічній оболонці.
2. План і карта. Визначення географічних координат.
3. Атмосфера. Склад і будова.
4. Річка, та її частини. Живлення та режим річок.
5. Літосфера. Земна кора: речовини, що її складають.
6. Загальна організація типової рослинної клітини.
7. Будова та функції рослинних тканин (твірна, покривна, основна, механічна, видільна).
8. Корінь, функції та зони кореня; анатомічна будова кореня. Типи кореневих систем.
9. Стебло – вісь пагона, спеціалізація і метаморфоз стебла.
10. Будова квітки. Суцвіття. Запліднення. Типи плодів.
11. Загальна характеристика Підцарства Одноклітинні (Protozoa) та Багатоклітинні (Metazoa). Безхребетні тварини.

12. Характеристика Надкласу Риби. Особливості внутрішньої будови. Систематика риб.
13. Характеристика Класу Земноводні. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.
14. Характеристика Класу Птахи. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.
15. Характеристика Класу Ссавці. Особливості зовнішньої та внутрішньої будови.

ВСТУП ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Особливості роботи вчителя початкових класів. Об'єкт праці вчителя.
2. Види діяльності вчителя початкових класів.
3. Система освіти України.
4. Види наукової діяльності студентів.
5. Особливості роботи з 6-річними учнями.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповіді на фаховому вступному іспиті «Теорія початкової освіти» для абітурієнтів які вступають на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра для здобуття освітнього рівня Бакалавр на 2 курс з нормативним терміном навчання на вакантні місця оцінюються фаховою атестаційною комісією за 200-бальною шкалою. Загальні критерії оцінювання знань абітурієнтів та їх відповідність 200-бальній шкалі наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Рівень компетентності	За 200-бальною шкалою	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий рівень	176-200	Абітурієнт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв рекомендовану програмою літературу; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та якісному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
Середній рівень	153-173	Вступник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої

		професійної діяльності.
Достатній рівень	129-151	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; упорався з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою рекомендованою програмою.
Початковий рівень	100-126	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у мінімальному обсязі, дав невелику кількість аргументованих відповідей; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.

Якщо абітурієнт під час фахового вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0–99 балів, то ця кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів фахової атестаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали вступного фахового випробування виголошуються головою фахової атестаційної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

Список рекомендованої літератури

з дисципліни «Математика»

1. Затула Н.І. Математика: Навчальний посібник / Н.І. Затула, А.М. Зуб, Г.І. Коберник, А.Ф. Нещадим. – К.: Кондор, 2006. – 560 с.
2. Курс математики: Навчальний посібник / В.Н. Боровик, Л.М. Вивальнюк, М.М. Мурач, О.І. Соколєно. – К.: Вища школа, 1995. – 392с.
3. Кухар В.М. Теоретичні основи початкового курсу математики / В.М. Кухар, Б.М. Білий. – Київ, 1980. – 360 с.
4. Стойлова Л.П. Математика: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений / Л.П. Стойлова. – М.: Академия, 1999. – 424с.

Список рекомендованої літератури

з дисципліни «Сучасна українська мова з практикумом»

1. Сучасна українська літературна мова: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С.О. Караман, О.В. Караман, М.Я. Плющ та інші; за ред. С.О. Карамана. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
2. Сучасна українська літературна мова / За ред. А.П. Грищенка. – К.: Вища школа, 1997. – 398 с.
3. Сучасна українська літературна мова / За ред. М.Я. Плющ. – К.: Вища школа, 2003. – 403 с.
4. Сучасна українська літературна мова / За ред. О.Д. Пономарева. – К.: Либідь, 2001. – 400 с.
5. Тоцька Н.І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфографія. Графіка. Орфографія. – К., 1995. – 151 с.

Список рекомендованої літератури
з дисципліни «Основи природознавства»

1. Багров М.В. Землезнавство / М.В. Багров. – К. : Либідь, 2000. – 268 с.
2. Бурдіян Б.Г. Практикум з зоології / Б.Г. Бурдіян. – К. : Вища школа, 1985. – 215 с.
3. Васильев А.Е. Ботаника / А.Е. Васильев. – М. : Высшая шк., 1988. – 325 с.
4. Геренчук К.И. Общее земледование / К.И. Геренчук. – М. : Высшая школа, 1984. – 192 с.
5. Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології / Г.В. Ковальчук. – Суми : Університетська книга, 2003. – 592 с.
6. Любушкіна С.Г. Земледование и краеведение: учеб. пособ. для студ пед. вузов / С.Г. Любушкіна, К. В. Пашканг. – М. : ВЛАДОС, 2002. – 456 с.
7. Мильков Ф.Н. Общее земледование / Ф.Н. Мильков. – М. : Высшая школа, 1990. – 234 с.
8. Стеблянко М.І. Ботаніка : анатомія і морфологія рослин : навч. посіб. / М.І. Стеблянко. – К. : Вища шк., 1995. – 384 с.

Список рекомендованої літератури
з дисципліни «Вступ зі спеціальності»

1. Зязюн І. Краса педагогічної дії / І. Зязюн, Г. Саган. – К., 1997. – 56 с.
2. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М. М. Фіцула. – 2-ге вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.